

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์บ้านเมืองของประเทศไทยเราในปัจจุบันนี้ ดูน่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นวิกฤตทางเศรษฐกิจ ปัญหาความเสื่อมถอยในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของคนทั้งในระดับนักการเมือง ข้าราชการ หรือ คนในแวดวงอาชีพอื่นๆ ภาพที่เห็นชัดเจนและเป็นข่าวอยู่ทุกวัน ก็คือการทุจริตคอร์รัปชัน การก่ออาชญากรรม การเสพและการค้ายาเสพติด ซึ่งแพร่ระบาดในกลุ่มเยาวชนไทย ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึง อุดมศึกษา รวมถึงการแต่งกายล่อแหลมที่เป็นมูลเหตุก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศของนักศึกษาหญิง การขายบริการทางเพศของนักศึกษา การที่นักศึกษาอยู่ร่วมกันฉันท์สามีภรรยา การทะเลาะวิวาทของนักศึกษาทั้งภายในสถาบันและต่างสถาบัน เหล่านี้ ล้วนขาดแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตเพราะเด็กและนักเรียนมีการเลียนแบบผู้ใหญ่ นำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตและค่านิยมตามสังคมที่ให้คุณค่ากับความร่ำรวย การบริโภคความสบายมากกว่าความพอเพียง การไม่มีวินัยในการทำงานและการเข้าไปพัวพันกับอบายมุขต่างๆ เช่น สารเสพติด เหล้า บุหรี่ การพนัน เป็นต้น ส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมต่างๆ ตามมา การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การใช้ความรุนแรงในการตัดสินใจแก้ปัญหา การยกพวกตีกันของกลุ่มนักเรียน และประพฤติดนไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อชีวิต และมีนักเรียนจำนวนไม่น้อยที่ตกเป็นเหยื่อของมิจฉาชีพในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการเข้าสู่ธุรกิจบริการทางเพศ^๑

ปัญหาที่เกิดขึ้นในกลุ่มเยาวชนดังกล่าว ทุกคนต่างเห็นตรงกันว่า เยาวชนไทยของเรา ขาดการปลูกฝังในด้าน คุณธรรมและจริยธรรมอย่างยั่งยืน คือ อาจจะมีอยู่บ้างแต่เป็นแบบฉาบฉวย ไม่เกิดผลที่ถาวร ในขณะที่สังคมไทยต้องการเห็นภาพการพัฒนาเยาวชนไทยไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ มีสติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

คุณธรรมและจริยธรรมเป็นหลักความประพฤติ หรือแนวทางในการปฏิบัติตนที่ควรแก่การยึดถือปฏิบัติ เพื่อสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข โดยมีคุณธรรม และศีลธรรมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ จึงเปรียบเสมือนการพัฒนาคุณภาพจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความประพฤติของ

^๑ อัญมณี บุรณกานนท์ และพิมพ์ใจ นามรัมย์, สภาวะการณ์ปัจจุบันของเด็ก นักเรียนและครอบครัว และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย:การศึกษาทบทวนสภาวะการณ์เด็กและนักเรียนและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย, (กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๖), หน้า ๑-๘.

ตนเอง เป็นสถานะที่เราห้ามจิตใจของเราไม่ให้ทำในสิ่งผิด หรือบอกไม่ให้คนอื่นทำ ทั้งคุณธรรมและจริยธรรม จึงเป็นตัวกำหนดความประพฤติของเรา ให้ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกที่ควรในสังคม

การที่เด็กและเยาวชนจะมีคุณธรรมจริยธรรมได้นั้นเริ่มต้นจากการศึกษาเป็นสำคัญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ในมาตรา ๖ บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข^๒

ทั้งนี้ต้องยึดแนวการจัดการศึกษาในหมวด ๔ มาตรา ๒๓ การจัดการศึกษาต้องเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม และในมาตรา ๒๔ (๔) ได้กำหนดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดกระบวนการสอนผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา^๓

โรงเรียนเป็นส่วนสำคัญที่จะต้องนำเด็กและเยาวชน ต่อสู้กับปัญหาต่างๆ เพื่อให้ นักเรียนมีคุณภาพ และมีคุณธรรมจริยธรรม อันเป็นเป้าหมายที่สำคัญที่สุดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว นั้น สามารถที่จะดำเนินการได้หลายแนวทาง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การบริหารโรงเรียนจะไม่มีสูตรสำเร็จที่ผู้บริหารคนใดจะนำไปใช้ และก่อให้เกิดผลสำเร็จในลักษณะเดียวกันนั้นค่อนข้างจะมีน้อย เพราะการบริหารงานสู่ความสำเร็จจะต้องเป็นไปในลักษณะบูรณาการ ทั้งแนวคิด ทฤษฎี หลักการบริหาร ประสบการณ์ และคุณลักษณะของผู้บริหาร โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำของครูและบุคลากรในโรงเรียน ด้วยคุณลักษณะที่ว่า

๑.สำรวจดูคุณลักษณะของตนเอง

๒.วิเคราะห์สภาพของโรงเรียน ทั้งสภาพภายในและสภาพภายนอก

๓.ศึกษาแนวคิดทฤษฎีการบริหาร ตัวแบบผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จ และประสบการณ์ของตนเองที่คิดว่าน่าจะเป็นแนวทางการบริหารให้กับตนเองได้

๔.นำข้อมูลคุณลักษณะของตัวผู้บริหาร เงื่อนไขหรือข้อจำกัดทั้งที่เป็นอุปสรรคและแนวคิดทฤษฎีการบริหาร ตัวแบบผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จและประสบการณ์ของตนเองมาหลอมรวมหรือสร้างเป็นแนวทางการบริหารโรงเรียนของตนเอง ผู้บริหารจำเป็นต้องปรับปรุงคุณลักษณะ

^๒ ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร: ครุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๓), หน้า ๙-๑๐.

^๓ ราชกิจจานุเบกษา, หมวดที่ ๑ บททั่วไป ความหมายและหลักการ, (เล่มที่ ๑๑๖ ตอนที่ ๗๔ ก, ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๒), หน้า ๓.

ของตัวเองไม่ว่าจะเป็นคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความสามารถในการบริหาร ด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ เพื่อบูรณาการกับเงื่อนไข สภาพงาน แนวคิดทฤษฎี หลักการบริหารนำสู่การปฏิบัติอย่างมีส่วนร่วมให้ประสบความสำเร็จได้^๔

โรงเรียนผิงแตตวิทยาการ เป็นโรงเรียนประจำตำบล ขนาดกลาง ตั้งอยู่ที่บ้านโนนตูม ตำบลผิงแตต อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ ได้เปิดทำการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ปี ๒๕๔๓ ได้ตั้งเกณฑ์มาตรฐานสำหรับประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเน้นที่ตัวเด็กมากที่สุด ดังในมาตรฐานที่ กล่าวว่า นักเรียนต้องมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ คือ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามระเบียบ และหลักธรรมเบ้าต้นของแต่ละศาสนา ต้องซื่อสัตย์สุจริต มีจรรยาบรรณในอาชีพ มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อส่วนรวม และประหยัดสิ่งของทรัพย์สินทั้งของตนเองและส่วนรวม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและคุ้มค่า^๕

จากที่กล่าวมานี้ล้วนเน้นเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหาร ครูและนักเรียนไปในแนวเดียวกันทั้งสิ้น คือผู้บริหารต้องมีคุณธรรม จริยธรรมประพฤติตามด้วยความเลื่อมใสศรัทธาอย่างจริงจัง ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ก็จะถูกถ่ายทอดไปยังนักเรียนโดยการเลียนแบบอย่างอัตโนมัติซึ่งจะเห็นได้จากทฤษฎีว่าด้วยจริยธรรมของฟรอยด์ (Freud) กล่าวถึงอิทธิพลของครูในการเป็นตัวแบบซึ่งทำให้ครูถูกคาดหวังจากสังคมให้ประพฤติดี โดยฟรอยด์เชื่อว่าจริยธรรมเป็นส่วนเดียวกับมโนธรรม ซึ่งได้รับจากพ่อแม่หรือผู้ใกล้ชิดด้วยกระบวนการถือตนตามอย่างบุคคลที่เขายึดเป็นแบบอย่าง จากทฤษฎีดังกล่าวย่อมทำให้ครูถูกคาดหวังให้เป็นตัวอย่างที่ดีของเด็กเช่นเดียวกับว่า ครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาให้เด็กเกิดความเจริญงอกงามในทุกด้าน โดยพัฒนาทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์และสังคม รวมไปถึงการอบรมสั่งสอนให้เด็กเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัยอันดีงาม ครูคือ

^๔ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.หลักเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา. (กรุงเทพมหานคร, ๒๕๔๐), หน้า ๒๕.

^๕ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒”, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานฯ, ๒๕๔๓), หน้า ๒.

“พ่อพิมพ์” และ “แม่พิมพ์” ครูมีลักษณะอย่างไรเด็กก็จะมีลักษณะเป็นอย่างนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ถ้าผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรมสูงจะส่งผลให้ครูและเด็กมีคุณธรรม จริยธรรมสูงด้วย^๖

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่องการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ขั้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนผิงแตตวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร เพื่อนำไปพัฒนาให้นักเรียนได้เป็น คนดี คนเก่ง มีคุณธรรมและจริยธรรม สามารถ ดำเนินชีวิตให้อยู่คู่กับสังคมมนุษย์ ให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความรู้คู่คุณธรรม อยู่ร่วมกับสังคมไทยและ ประชาคมโลกได้อย่างมีความสุข

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนผิงแตตวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนผิงแตตวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร จำแนกตาม เพศ อายุ ชั้นปีที่เรียน

๑.๒.๓ เพื่อเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนผิงแตตวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนผิงแตตวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ เปรียบเทียบการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนผิงแตตวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร จำแนกตาม เพศ อายุ ชั้นปีที่เรียน เป็นอย่างไร

๑.๓.๓ ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนผิงแตตวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร เป็นอย่างไร

^๖ ขุนทอง ภูผิวดือน, “ครูไทยในอนาคต เอกสารทางวิชาการในโอกาสครบรอบ ๗๐ ปี วิทยาลัยครูราชสีมา”, (นครราชสีมา : วิทยาลัยครูราชสีมา, ๒๕๒๗), หน้า ๒๐.

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่๑-๖ โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร จำนวน ๘ ด้าน ๑) ความซื่อสัตย์ ๒) ความซื่อสัตย์ ๓) ความซื่อสัตย์ ๔) ความซื่อสัตย์ ๕) ความซื่อสัตย์ ๖) ความซื่อสัตย์ ๗) ความซื่อสัตย์ และ ๘) ความซื่อสัตย์

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่เรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่๑-๖ โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร

ตัวแปรตาม คือ การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๑-๖ โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร จำนวน ๘ ด้าน ๑) ความซื่อสัตย์ ๒) ความซื่อสัตย์ ๓) ความซื่อสัตย์ ๔) ความซื่อสัตย์ ๕) ความซื่อสัตย์ ๖) ความซื่อสัตย์ ๗) ความซื่อสัตย์ และ ๘) ความซื่อสัตย์

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่จะศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๑ - ๖ โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร จำนวนทั้งสิ้น ๙๐๐ คน

๑. นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๑	๑๕๐ คน
๒. นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๒	๑๕๐ คน
๓. นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๓	๑๔๑ คน
๔. นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๔	๑๖๐ คน
๕. นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๕	๑๖๐ คน
๖. นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๖	๑๓๙ คน

รวม ๙๐๐ คน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๗ รวมเวลา ๖ เดือน

๑.๔.๕ ขอบเขตสถานที่

สถานที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร เพื่อลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงปฏิบัติการ และรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ต่อไป

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร ที่แตกต่างกัน

๑.๕.๒ นักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร ที่แตกต่างกัน

๑.๕.๓ นักเรียนที่มีระดับชั้นที่เรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร ที่แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ **นักเรียน** หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖ โรงเรียนผิงแดดวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร

๑.๖.๒ **คุณธรรมและจริยธรรม** หมายถึง แนวทางประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุสภาพชีวิตที่มีคุณค่า คุณธรรมที่แสดงออกทางกาย ในลักษณะที่ดีงาม อันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคมและมีพฤติกรรมที่เข้ากับกฎเกณฑ์มาตรฐานที่ปฏิบัติ

๑.๖.๓ **การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐาน** หมายถึง ผู้บริหาร และครูในโรงเรียนส่งเสริมการเรียนรู้ปลูกฝังการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมแก่นักเรียน อันเป็นประโยชน์เกื้อกูลในการไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๑.๖.๔ **ขยัน** หมายถึง ความเอาใจใส่ต่อหน้าที่การงาน มีความรักผูกพันต่อหน้าที่การงาน เอาใจใส่ในหน้าที่ที่รับผิดชอบ

๑.๖.๕ **ประหยัด** หมายถึง รู้จักในการใช้จ่ายตามฐานะ รู้จักออม รู้จักหา รู้จักจ่ายในสิ่งที่เกิดประโยชน์มากที่สุด ประหยัดอดออมในสิ่งที่มีค่า จ่ายในสิ่งที่จำเป็น

๑.๖.๖ **ความซื่อสัตย์** หมายถึง ความซื่อสัตย์ต่อความรับผิดชอบต่อตนเองและเพื่อน

๑.๖.๗ ความมีวินัย หมายถึง การประพฤติ การปฏิบัติ อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับจรรยา มารยาท กฎระเบียบ วินัย กฎหมาย และหลักของศีลธรรมหรือตามวินัย

๑.๖.๘ ความสุภาพ หมายถึง นักเรียนพูดด้วยวาจาอ่อนน้อมถ่อมตน ด้วยคำพูดที่สุภาพ เรียบร้อยแสดงความเคารพต่อบุคคล และสถานที่

๑.๖.๙ ความสะอาด หมายถึง นักเรียนปราศจากความมัวหมองทั้งกาย ใจ สถานที่และ สภาพแวดล้อม ทำให้เกิดความสบายใจสบายตาแก่ผู้พบเห็น โดยมีความมุ่งมั่นที่ตัวบุคคลเป็นหลัก เป็นจุดเริ่มต้นที่จะสร้างความสะอาด มีผลต่อสิ่งแวดล้อมแล้วเป็นผลสะท้อนกลับไปสู่ความสะอาดทาง จิตใจของตัวบุคคล

๑.๖.๑๐ ความสามัคคี หมายถึง มีการรวมกำลังเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกลุ่ม และกำลังที่รวมกันนั้นเป็นทั้งกำลังกาย กำลังความคิดเห็น กำลังความรู้ โดยใช้กำลังความสามารถเหล่านี้ร่วมกันปฏิบัติงานด้วยความกลมเกลียว ไม่ทะเลาะวิวาท เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

๑.๖.๑๑ ความมีน้ำใจ หมายถึง ส่งเสริมให้นักเรียน มีน้ำใจ มีความเสียสละ การรู้จักยอม ละเอียดประนีประนอมส่วนตนเพื่อส่วนรวม การให้แก่คนที่ควรให้ด้วยกำลังกาย กำลังทรัพย์ และ กำลังสติปัญญาตามความสามารถ

๑.๖.๑๒ โรงเรียนฝึ่งแดดวิทยาการ หมายถึง โรงเรียนที่เปิดทำการเรียนการสอน ในระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๗.๑ ทำให้ทราบถึงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียน ฝึ่งแดดวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร

๑.๗.๒ ทำให้ทราบการเปรียบเทียบการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของ นักเรียน โรงเรียนฝึ่งแดดวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัด มุกดาหาร จำแนกตาม เพศ อายุ ชั้นปีที่เรียน

๑.๗.๓ สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้น พื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนฝึ่งแดดวิทยาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๒ จังหวัดมุกดาหาร